

OBSAH

Předmluva	5
Poznámka redakce k pravopisu složených slov	7
Hutnictví	9
Surové železo — Pig iron	9
Litina — Cast iron	13
Ocel — Steel	16
Ocel svárková	17
Plávková ocel	18
Uhlíkové oceli	22
Slitinové oceli — Alloy steels	23
Žáropevné oceli — High-temperature steels	24
Slitiny mědi — Copper alloys	25
Slitiny hliníku — Aluminium alloys	28
Slévárnictví — Foundry field	29
Formování — Moulding	29
Formovací materiál — Moulding material	29
Slévárenské nářadí	30
Tavicí pece, odlévání	31
Zvláštní způsoby lití	33
Vady odlitků — Defects of casting	34
Válcování — Rolling operation	37
Rozdělení válcovacích tratí	37
I. Válcovací tratě pro zpracování ingotů	37
II. Válcovací tratě pro zpracování bloků	38
III. Válcovací tratě pro zpracování ploštin (bram)	38
IV. Válcovací tratě pro zpracování sochorů	39
V. Válcovací tratě pro zpracování ploštin	39
VI. Válcovací tratě pro zpracování za studena	39
Tyčová ocel	39
Tvarová ocel (sections, shapes)	39
Trubky	40
Plechý, pásy	41
Dráty	43
Teplotné zpracování ocelí — Steel heat-treatment	44
Přeměna austenitu za konstantní teploty — Isothermal transformation of Austenite	44
Přeměna austenitu při plynulém ochlazení — Austenite transformation on continuous cooling	45
Kalení	46
Termální čili stupňovité kalení	47

Isotermické kalení (Austempering)	47
Popouštění — Tempering — Drawing	47
Žhání	48
Povrchové tvrzení oceli — Surface hardening of Steel	49
Povrchové kalení	50
Cementování	50
Kyanidování	51
Nitridování	51
Tepelné zpracování hliníkových slitin — Heat treatment of Aluminium alloys	52
Mechanické zkoušení kovů — Mechanical testing of metals	53
Svařování — Welding	54
Pájení — Soldering	55
Kovové povlaky — Metallic coatings	57
1. Pokovování ponorem v roztaveném kovu — Hot dipping	57
2. Galvanické pokovování — Electroplating	57
3. Plátování — Metal cladding	59
4. Stříkání kovu — Metallization — Metal-spraying process	59
5. Difusní pochody — Diffusion processes	60
a) Zinkování	60
b) Difusní hliníkování	60
Ne kovové povlaky — Nonmetallic coatings	61
Parkerování	61
Koroze — Corrosion	61
Kov	62
Voda	62
Vodík	62
Kyslík	62
Činitelé podporující korozi	62
Činitelé zamezující korozi	63
Strojnictví	65
Engine — Machine — Motor	65
Ozubení, ozubená kola a soukolí — Tooth System — Gears — Gear Train	66
Kotouč, disk — Disc	67
Ložiska — Bearings	68
Těsnění, těsnivo, ucpávka — Sealing — Jointing — Packing — Stuffing box	69
Coupling nebo Clutch?	71
Bolt nebo Screw?	71
Face	74
Lubrivity nebo Oiliness?	76
Boring nebo Drilling?	77
Obrábění — Machining — Cutting	78
Všeobecná část	78
Nástroje	79
Názvoslovní geometrie řezné části	80
Nástrojové materiály	81
Rezné odpory a výkony při obrábění	81

Vlastnosti obráběných materiálů	81
Tvoření třísky	81
Opotřebení nástrojů	82
Hospodárnost	82
Ruční obrábění	83
Obráběcí stroje	84
Stojany	84
Upínání	84
Soustružení — Turning operation	85
Práce na soustruhu	87
Typy soustruhů	88
V r t á n í	89
Vrtáky	89
Výstružníky, výhrubníky	89
Záhlubníky	89
Vrtačky	90
F r é z o v á n í	90
Všeobecné	90
Rozdělení fréz	91
Popis frézky	92
Rozdělení frézek	93
O b r á ž e n í a h o b l o v á n í	93
Vodorovná a svislá obrážka	93
Hoblovka	93
P r o t a h o v á n í	94
B r o u š e n í	94
Brusiva a leštící prostředky — Diamant	95
Korund	96
Granát	96
Křemen	96
Pískovec	97
Písek	97
Měkká brusiva	97
Kysličníky kovů	97
Umělá brusiva	98
Kovová brusiva	98
Jemné opracování povrchů	99
Měřidla	100
Slinuté karbidy — Cemented carbides	101
Tvářecí stroje — Plastic — Working Machines	103
Nůžky	104
Ohýbačky a rovnačky — Bending and Straightening machines	105
L i s y	106
Konstrukční znaky a součásti lisů	107
Pracovní operace	108
Vady vyskytující se při lisování	112
Kovací stroje — Forging machinery	112
Anglické kovářenské výrazy	113

Spalovací motory — Internal Combustion engines	115
Rozdělení motorů	115
Příprava zápalné směsi (Ignitable mixture)	117
Provedení spalovacích motorů	118
Rozvod (Valve gear)	119
Chlazení motorů	120
Automobilové motory	120
Letecké motory	121
Motocyklové motory	121
Zařízení parních elektráren — Steam Power Plant Equipment	122
Parní turbíny — Steam Turbines	127
Plynové turbíny — Gas Turbines	132
Patentnictví	133
Elektrotechnika	140
Silnoproudá elektrotechnika	140
Elektrické a magnetické jednotky a pojmy — Electric and magnetic units and terms	140
Elektrické stroje — Electrical machinery	141
A. Elektrické stroje točivé — Rotating electrical machines	141
B. Elektrické stroje netočivé — Non-rotating electric machines	146
Elektrické přístroje a spotřebiče — Electrical appliances	148
Rozvod a distribuce elektrické energie — Distribution of electric power	154
Vodiče a kabely — Conductors — Cables	156
Isolace — Insulation	157
Elektrické světlo — Electric light	158
Ochrana před nebezpečným dotykem — Protection against danger from touching the line	159
Slaboproudá elektrotechnika — Light-current engineering	160
Sdělovací neboli spojová technika	160
Telegrafie — Telegraphy	161
Telefonie — Telephony	162
Radiotechnika — Radioengineering	163
Televize — Television	167
Elektronky a výbojky — Electron valves and discharge valves	172
Chemie	176
Obecná, anorganická a organická chemie — General, Inorganic and Organic Chemistry	176
Chemické názvosloví — Chemical Nomenclature	178
Anorganická chemie — Inorganic Chemistry	180
Organická chemie — Organic Chemistry	182
Chemická laboratoř — Chemical Laboratory	184
Fyzikálně chemické analytické metody	187
Chemické inženýrství — Chemical engineering	189
Destilace — Distillation	190
Absorpce plynů — Gas absorption	193
Adsorpce	193
Adsorpce z kapalin	193
Adsorpce z plynů	193
Sdílení tepla — Heat transfer	193
Extrakce — Extraction	195
Čištění plynů — Gas purification	196

Sušení — Drying	197
Filtrace a odstředování — Filtration — Centrifugation	197
Třídění, usazování, zahušťování — Classification — Sedimentation — Thickening	198
Tok kapalin — Flow of fluids	198
P aliva a maziva — Fuels — Lubricants	200
Tuhá paliva	200
Plynná paliva	203
Kapalná paliva a maziva	204
P lastické hmoty — Plastics	210
Fysikální a mechanické vlastnosti plastických hmot	215
Zpracování plastických hmot — Forming of plastics	218
Přímé lisování	218
Lisování nepřímé	219
Vstřikování	220
Vytlačování	220
Odlévání	220
Vrstvené hmoty	221
Lehčené hmoty	221
Tvarování vyfukováním	221
Odlévání ze suspence	221
Úprava výlisků a výrobků	221
Vady výlisků a výrobků z plastických hmot	222
S tavebnictví	224
Sloup — Column — Post — Pillar	224
Nosník, trám — Beam	225
Deska — Plate — Slab	226
Beton — Concrete	227
Doprava betonu	230
Michačky na beton	231
Výztuž	231
Konstrukční prvky v železobetonu	232
Předpjatý beton	232
Kámen — Stone — Rock — Brick	235
D řevo — Wood — Lumber — Timber	237
Hniloba dřeva	237
S klo — Glass	241
Z akládání staveb — Foundation	242
Z dvo — Masonry	246
Zdvo z lomového kamene	246
Omítky, obklady — Pargets — Plasters — Facings	247
Isolace — Insulation	247
Schody — Stairs	248
Podlaha, strop, střecha	248
Kanalizační zařízení — Sewers — Drains	248
O celové konstrukce — Steel structures — Structural Steelworks	249
V odní stavitelství — Hydraulic Engineering	251
D ůležité výrazy	255